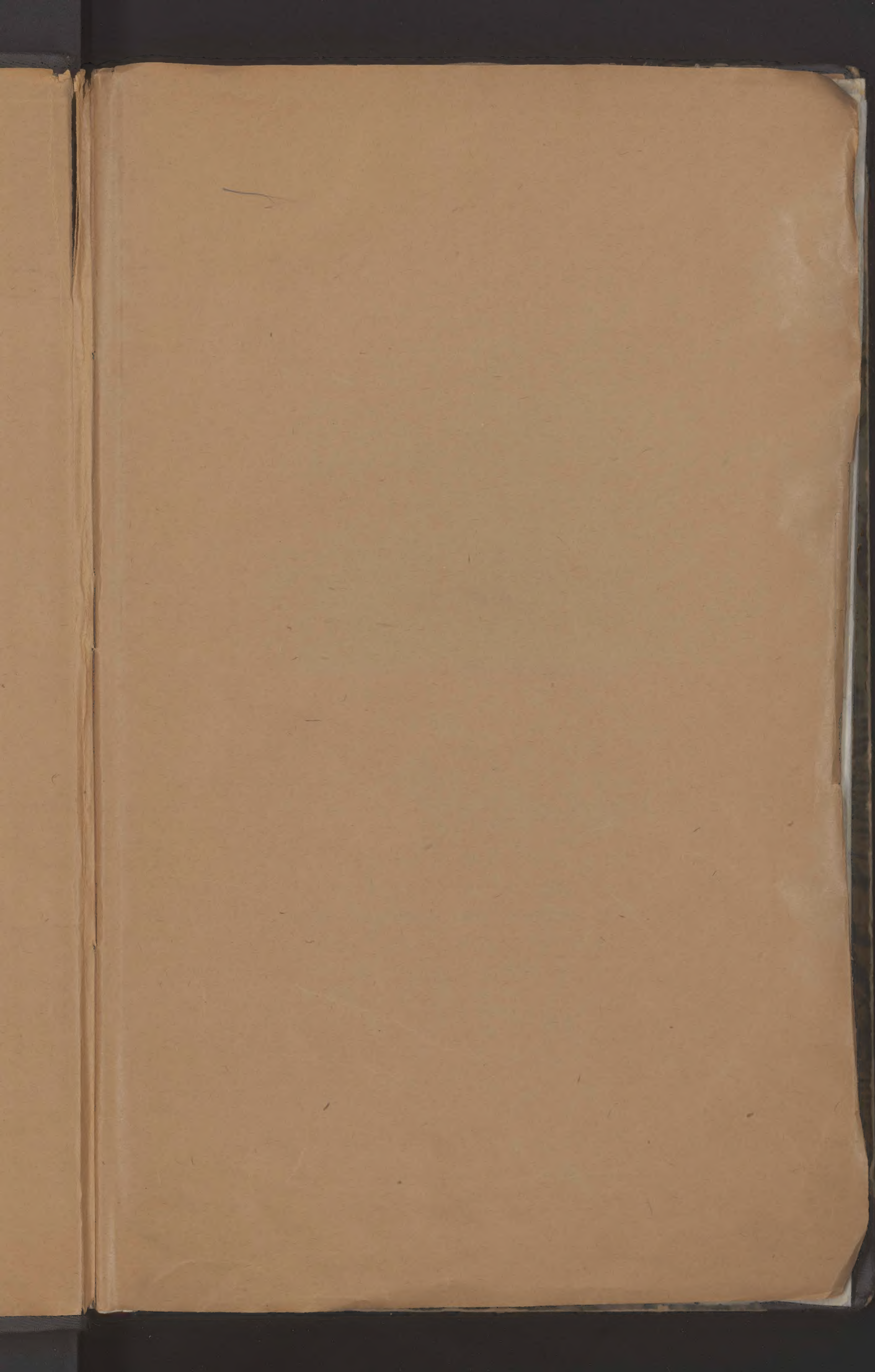

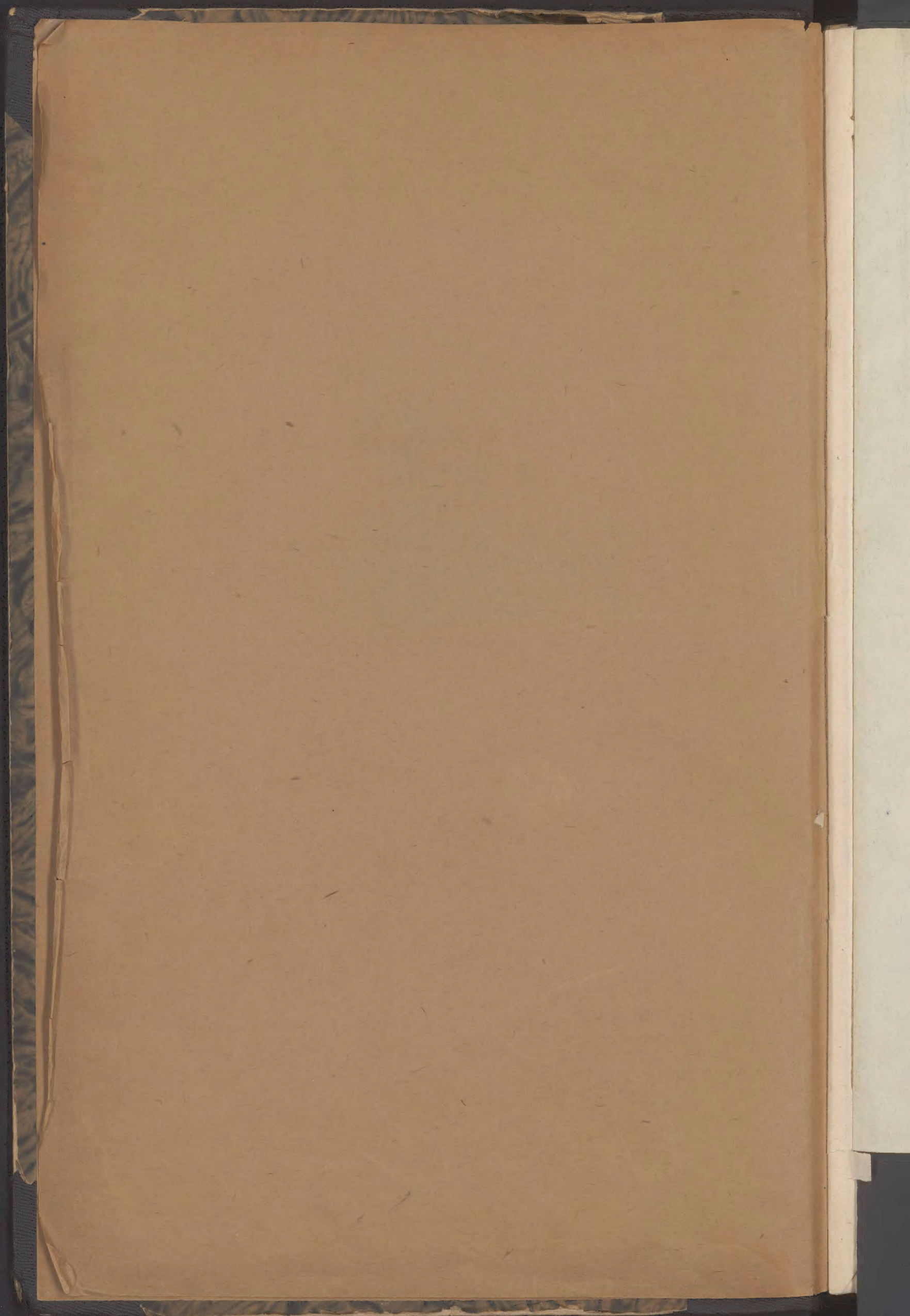

15027

III

12 p 17

SEJM CZTEROLETNI

Mowy zawarte w tomie III. 1788-1792.

Rok 1788.

~~xxxBernowiczxxMichałxxnrxx28xxdxx2xx~~

1. Jordan Jan. Głos... 2.XI. nr. 6.
2. Karśnicki Ludwik, Głos... 3.XI. nr. 4.
3. Krasieński Jan, Mowa... 10.XII. nr. 7.
4. Mniszech Michał Wandalin, Głos... 27.X. nr. 3.
5. Suchodolski Wojciech, Mowa... 11.XI. nr. 5.
6. Stanisław August, Mowa... 7.X. nr. 2.

Rok 1789.

1. Bernowicz Michał, Mowa... 2.X. nr. 28.
2. Butrymowicz Mateusz, Głos... 7.III. nr. 16.
3. Czacki Michał, Mowa... 26.II. nr. 12.
4. Krasieński Adam bp., Głos... 18.VIII. nr. 25.
5. Kublicki Stanisław, Przymówienie się... 16.IV. nr. 21.
6. " " " ... 28.IX. nr. 27.
7. " " " ... 15.XII. nr. 30
8. Mniszech Michał Wandalin, Głos... 29.I. nr. 10.
9. Morski Onufry, Głos... 3.VIII. i 6.VIII. nr. 24.
10. Moszyński Fryderyk Józef, Głos... 9.III. nr. 17.
11. Potocki Ignacy, Głos... 10.XII. nr. 29.
12. Radziszewski Michał, Głos... 26.II. nr. 13
13. Rożnowski Antoni, Głos... 17.III. nr. 18.
14. Stanisław August, Głos... 7.IX. nr. 26.
15. Strasz Michał, Głos... 3.IV. nr. 20.
16. Suchodolski Wojciech, ^{Mowa} 5.VI. nr. 22.
17. " " , Mowa... 17.VII. nr. 23.
- ~~18. Świętosławski Wojciech, G~~

18. Świętosławski Wojciech, Głos... 3.III. nr. 15.
19. Szembek Krzysztof bp., Głos...19.I. nr. 9.
20. " " " , Głos... 27.II. nr. 14.
21. Walicki Bazyli, Mowa...8.I. nr. 8.
22. Wawrzecki Tomasz, Głos...20.II.nr.11.
23. Zeleniński, Franciszek, Mowa...26.III.nr.19.

Rok 1790.

1. Dłuski Sebastyan, Głos...2.IV. nr.1.
2. Kościółkowski Tadeusz, Mowa...26.IV. nr.32.
3. Krasieński Adam bp., Mowa...7.V. nr.33.
4. Mostowski Tadeusz, Późniokowanie...13.XII.nr.36.
5. Pągowski Józef, Mowa...20.XII. nr. 35.
6. Rzysszczewski Adam, mGłos...10.V. nr.34.
7. Wybranowski Ignacy, Mowa...30.III. nr.31.

Rok 1791.

1. Chojecki Jan, Głos... 15.IX. nr. 41.
2. Czacki Michał, Głos... 24.XI. nr.47.
3. Dłuski Tomasz, Mowa...20.I. nr.37.
4. Hryniewiecki Kajetan, Mowa...14.XI. nr.45.
5. Moszyński Fryderyk Józef, Głos...23.IX. nr.43
6. " " " , Głos...26.IX.nr.44.
7. Sokołowski Serafin, Odwołanie się...4.IV. 38.
8. Stanisław August, Głos... 18.XII. nr. 48
9. Suchorzewski Jan, Głos... 3.V. nr.40

10. Świętosławski Wojciech, Głos...15.IX. fr.42.

10. Witosławski Józef, Głos... 22.XI. nr 46. ✓

12. Zakrzewski Ignacy, Mowa...3.V. nr.39.

Rok 1792.

1. ~~Stanisław August, Głosy... 27.I.49.~~

XX B. 125.
1218.
7999
2 2 O S 18 18
JASNIE WIELMOŻNEGO JMCI PANA
ANTONIEGO
ROZNOWSKIEGO

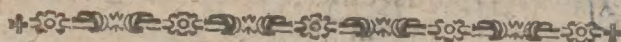
PISARZA ZIEMSKIEGO

I POSŁA WDZTWA GNIEZNINSKIEGO

NA SESYI SEYMOWEY

Dnia 17. Miesiąca Marca Roku 1789.

M I A N Y.

NAYIASNIEYSZY KROLU PANIE MOY MIŁOSCIWY!
PRZESW: SKONFEDEROWANEY RZPLITEY STANY!

W inionym spodziewam się nie będę, że odbiegając od materyi Podatku, w inney okoliczności mówić przedsiębiorę. Tać bowiem to i w sobie ukrywać, co kilkokrotnie Obrady nasze (wstrzymując nawet rozpoczęte materye) w zamięszanie wprawiało, i Publiczności trwożliwość, a może naygorsze skutki przynieśćby mogło, gdy znam, iżby było naymocniejszym występkiem; dla tego Nayiasnieyszy PANIE! i Prześwietne Skonfederowane Rzeplitey STANY, milczeć na moment nie mogę, owszem donieść publicznie Nayiasnieyszym Seymującym STANOM znam nieodbitym obowiązkiem. Nikt wszakże tych doniesień, iakie do STANOW Nayiasnieyszey Rzeczypospolitey względem buntów Chłopów Ukraińskich, tak dawniey, iako i na dniu wczorayszym, przez Jasnie Wielmożnego Kijowskiego doniesione były, bez należnego pokuszenia nieprzyimował; bo niedawne przez tę zuchwałą roziuszonego Chłopstwa rękę z wylewem nieobżatowanym krwi współ Braci naszych uskutecznione okropne przykłady, obojętnemi na naymnieysze ich kroki nie tylko czynić nas nie mogły, ale owszem do zapobieżenia pierwszemu początkom iak nayskwapliwiey koniecznie powodowały. Y gdy Nayiasnieysze Rzeczypospolitey Skonfederowane STANY! na pierwszy odgłos takowego do Rokoszu podobieństwa, już z swey strony przez zalecenie Kommissyi Woyskowej, ażeby ta posunięciem w tamte okolice niektórych Regimentów i Pułków pilne na obroty Chłopskie dała baczenie dosyć uczyniły, należy również, ażeby niektórzy Obywatele Woiewództw Ukraińskich (bo do wszystkich ta niesprawiedliwość, o której powiem, ściągać się nie

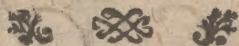
A

nie

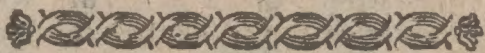
7999.

8469.

1007

niemoże) pamiętając, iż tylko los Opatrzności ich urodzenie w ludzkości rozróżnił, Poddanym swoim (w których sercach równe iako i w naszych są niesprawiedliwości czucia) do niechęci, a zatym do ostatniej rozpaczyny niedawali powodu. Ze zaś ten czynią, niewiem, czyli nawet całej Rzeczypospolitey, gdyby iakowe okropne ztąd wyniknąć miały skutki, niepowinni by zostawać w odpowiedzi. W chęci bowiem prędkiego ratunku Ojczyzny na pierwsze iey potrzeby, ustanowiliśmy Protunkowy drugiego Podymnego, na raz ieden Podatek, aleśmy przytym mając wzgląd na nędzę ubogiego naszego Ludu, który aż do czasu teraźniejszego Seymu cały ciężar podatkowania znosił, z własnych naszych majątkow tę Ofiarę nieść oświadczyli, i do tej powinności Prawem iednomyślnie ustanowionym obowiązaliśmy się. Mimo iednak wyrazu tego Prawa, niektórzy, iakom powiedział, Obywatele Woiewodztw Ukraińskich, ochraniając swoich majątków, ten Protunkowy, iak mam z pewney od Obywatelów tamtych Woiewodztw sprawiedliwość kochających wiadomości, na Poddanych całkiem, a nawet podobno podług swojego upodobania (bo Chłopek niewiadomy Prawa, tyle dać musi, wiele mu każą) wkładają swoich. Ci zaś biedni Ludzie od innych Sąsiedzkich (których Panowie sprawiedliwi tym nowym nieuciskają Podatkiem) będąc uwiadomieni Gospodarzy, że ich do tej składki Prawo nieobowiązało, w sprawiedliwe wpadają poruszenie, z tego w rozpacz, a dalej wypowiadając nielitościwym swoim Panom posłuszeństwo odgrzązają się. Ten to jest powód Nayiaśniejszy PANIE! i Prześwietne Skonfederowaney Rzeczypospolitey STANY, do głoszoney Chłopów z niektórych Osad Ukraińskich zuchwałości; ten gdy zostanie przez rozrządzenie uchylony, spokojnie zapewne na potym, bez trwożących nas wiadomości, kończyć nasze Obrady będziemy mogli. Do czego, jeżeli się zdawać będzie Nayiaśniejszym STANOM, takowy środek podać: Niechby Jaśnie Wielmożny Jaśnie Oświecony Marszałkowie z woli powszechney tego Seymu uczynili iak nayprędsze przez Uniwersały po Woiewodztwach przez Parafie obwieszczenie: iż ten Podatek tymczasowy drugiego Podymnego, nie przez Poddanych, lecz przez samych Dziedziców i Possessorów, iakieykolwiek natury Dóbr, powinien być opłacany; i że wymagający Dziedzic lub Possessor opłacania od Poddanych drugiego Podymnego, zapozwany na czyiążkolwiek Instancją do Kommissyi Skarbowey, za dowiedzeniem, odpadnie *ab Activitate*, i Delatorowi trzy tysiące grzywien zapłaci. Dopełniemy obowiązków zwierzchniey władzy w zachowaniu sprawiedliwości przyzwoitey, oddalemy okropne zamachy, i ten Lud Rolniczy łagodnością oświadczoną w swoich utrzymamy siedliskach. Jeżeli więc wynaleziony przezemnie sposób dogodnym zdawać się będzie Nayiaśniejszym STANOM, upraszałbym JW. Marszałka Seymowego o zapytanie się? czyli jest zgoda powszechna na wydanie po Woiewodztwach Uniwersałów, albo nie?

1007

